

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
„Falu” Magyar Gazda és Földművelésügyi (Szővetség.)
Telefon: 11-55-62.
Csofatakarék-pénztári csekk száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁR NAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1937.

XVIII. évfolyam, 39. szám.

Szeptember hó 26.

Hadseregünk

ezévi hadgyakorlatáról, amely a külföldi szakértőket is a legnagyobb elismerésre készítette, már megemlékeztünk. A honvédség teljesítménye legfőbb hadurunknak, Magyarország kormányzójának olyan dícséretét vívta ki, amire minden igaz magyar ember méltán büszke lehet. *A magyar hadsereg ma is az, ami volt ezer éven át, a nemzet legféltettebb kincse, nyugalomának és fejlődésének örök biztosítója.*

A nagyarányú és kitünően vezetett hadgyakorlat, legnagyobb örömünkre, eldöntetlenül végződött.

Miért volt ez? Azért, mert az átkelést a Tiszán s az előretört Budapest felől egyaránt magyar fiúk végezték, magyar vezényszóra, magyar vezérelt alatt. Az pedig egyik sem enged a fejére másokat, ha török, ha szakad... Más lett volna az eredmény, ha például valami idegen nációnak csapata merészkedett volna az egyik helyére. *Akkor nem döntetlenül végződött volna, az bizonyos, mert honvédségünk, az ősi vitézi erények letéteményese állt ott az összehurorgított, trianoni magyar határokon. Hisszük, hogy eljön az idő, amikor a magyar vitézek újra ott állanak majd*

az ezeréves

határokon,

amelyek majd újra a magyarság összességét zárják egybe és tömörítik. Mert szószerint igaz és helytálló *Kenéz Béla dr.* titkos tanácsosnak, a tudományegyetem rektorának székfoglaló és tanévnyitó beszédéből az alábbi részlet:

— Azt kell bizonyítanunk a külföld előtt, hogy a párisi környéki békeparancsok a Dunavölgyét, sőt az egész emberiséget veszedelemmel fenyegetik. Ki kell mutatnunk, hogy Nagy-Magyarország valószínűleg meg a legtekélyesebb nemzetközi konszolidációnak legszilárdabb alapját: a természeti és gazdasági egységet, amelyet kontár kezekkel bontottak meg Trianonban.

Ezt hangsúlyozta a tudós rektor az egyetemi ifjúságnak, hogy megértse s a magyar élet vezérgondolatává fejlessze az egész magyarság minden törekvésén és elgondolásán át, hogy *a biztos jövő kialakulása megkezdődjék a munka békéjén át is...*

A jövő év elején lesznek a kamarai választások

Készül a novella végrehajtási utasítása

A képviselőház tudvalevően a tavasszal tárgyalta le a mezőgazdasági kamarákat reformáló novellát, amelynek végrehajtási utasítása most készül a földművelésügyi minisztériumban.

A mezőgazdasági kamara hatévű ciklusa a jövő év január 15-én jár le, tehát

a kamarai tagezatok ekkor feloszlanak és kiírják az új választásokat.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara az idén még megtartja rendes őszi közgyűlését, de az új választások már a megreformált kamarai törvény alapján történnék.

Az eddigi öt kúriával szemben jövő évtől kezdve hat kúria szerepel a mezőgazdasági érdekképviseletben.

Az első kúriába tartoznak a földnélküliek, a munkások és a legfeljebb három hold birtokkal rendelkező mezőgazdasági lakosság. A második kúriába sorolják a 3-10, a harmadikba a 10-30, a negyedikbe a 30-100, az ötödikbe a 100-500 és a hatodikba az 500 holdon felüli birtokkal rendelkező gazdákat. Az egyes kerületi mezőgazdasági kamaráknál hetedik kúriaként a gazdatisztek kapnak képviselőt és ugyancsak képviseltek magukat a gazdatisztek az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatóválasztmányában is.

A végrehajtási utasítás a törvényintencióinak megfelelően hangsúlyozni fogja, hogy a tagsági csoportok — kúriák — összállításánál a legszigorúbban kell alkalmazni az előírásokat, azaz

mindenki csak abban a kúriában szerepelhet, amelyre őt birtoka, állása képesíti.

Ezért a különböző helyeken fekvő birtokteketek össze kell számítani és az összeszámlított birtoktest alapján szavaznak a gazdák, illetve ezeknek alapján választhatók meg a különböző tisztségekre. A várományos családtagok szintén a családfő szerinti kúriába sorolandók. Ennek gyakorlati jelentősége abban van, hogy eddig sokszor megtörtént, hogy módos gazdának ismert egyének csak a mezőgazdasági munkások csoportjában szerepelhettek, mert várományosok lévén, nevük hiányzott a telekönyvből.

A további érdekes újítás az aktív választójog közötti különbözet kimondására vonatkozik. *Passzív választási joga, vagyis*

megválaszthatósága csak annak van, akinek jövedelme nagyobb, részét földművelésből, tehát mezőgazdaságból ered.

A törvénynek ez a rendelkezése meg fogja akadályozni azt, hogy a mezőgazdasági érdekképviselet munkájában résztvegyenek vagy éppen irányító szerepet vigyenek azok, akik nem tekinthetők gyakorlati gazdáknak.

Országsszerre megindult az őszi gazdasági munka

A földművelésügyi miniszterhez beérkezett jelentések szerint a szántás és őszi vetési munkálatok a kedvező időben serényen folynak. Repcét, rozst, őszi-árpat már helyenként elvetették, a vetés csak most folyik. Buza alá a talajelőkészítő munkálatok folyamatban vannak. A tengeri korai fajtáinak tördése és szárvágása folyamatban van. A tengeriből összesen 27.394.474 mázsa termés várható.

A burgonya gumói jól fejlettek, egészségesek és általában jó termést adnak. Összesen 26.234.737 mázsa burgonyatermes várható.

A cukorrépa az esőkre újra fejlődésnek indult. Szélesét egyes vidékeken megkezdtek; 10.508.078 mázsa cukorrépa-termés várható.

A bab minőségére jó, mennyiségre közepes. Egyéb hüvelyesek csapléstét nagy részben elvégezték. A hozam közepes.

A mesterséges takarmányok közül: a lőhere harmadik kaszálása jó termést adott, elvetté negyedszer kaszálják. A magtermés helyenként jó, a legtöbb helyen azonban csak közepes. Az új vetések az esőzések után fejlődésnek indultak. A lucerna negyedik kaszálása jó termést adott, helyenként ötödször vágják. A magtermés közepes. Az új vetések fejlődése kielégítő. A csalamádé, muhar és köles vágása folyik, a termés általában jó. A rétek sarjútát betakarás eredményel nagyobb részben betakarították. A gyümölcsfák közül a szilva gyenge közepes, az alma, körte jó termést adott. Őszibarack általában jó közepes termést adott. A dió szedése folyik s általában jó termést adott.

A szőlők állapota. Az esőzések folytásával sok helyen a rothadási folyamat rontotta a termésállást. A naposabb időjárást kapott vidékeken ellenben a rothadás megállott. A szüretet több helyen megkezdtek, gyenge átlagos eredménnyel.

A nyiregyházi pénzügyőrök házat építettek egy vitéznek

Vasárnap nagyszabású vitézi táborozás keretében felavatták azt a vitézi házat, amelyet a nyiregyházi pénzügyigazgatóság kerületében szolgálatot teljesítő pénzügyőri tisztviselők és állásuk építettek fel, nagy áldozatkészséggel, részben saját adományaikból, részben az általuk rendezett táncestély jövedelméből, a Vitéz Szék által adományozott telken. A vasárnapi táborozás alkalmával át is adták egy hétgyermekes vitéznek, Pomázy Istvánnak a felépült szép házat. *Fabinyi Tihamér* pénzügyminiszter a nyiregyházi pénzügyigazgatóság főnököhöz melegságu elismerő levelet intézett.

Mussolini miniszterelnök látogatása Hitler kancellárnál
A Duce nagy pompával fogadták Berlnben. A fenti kép Európa vezető-férfiainak 1934-iki, velencei találkozásakor készült.

BELPOLITIKA

Röder Vilmos kintutetésé

A kormányzó Darányi Kálmán miniszterelnök előterjesztésére Röder Vilmos gyalogsági tábornok, m. kir. honvédelmi miniszternek a Magyar Vöröskereszt Egylet nemzetvédelmi és emberbaráti célkitűzéseinek előmozdítása és az egylet újjászervezése körül szerzett kimagasló érdemei elismerésül a Magyar Vöröskereszt érdemcsillagát adományozta.

Sztranyavszky Sándor Murga község díszpolgára

Murga község, Gömbös Gyula néhai miniszterelnök szülőfaluja Sztranyavszky Sándort, a képviselőház elnökét díszpolgárává választotta. A díszpolgári oklevelet szeptember 19-én adták át ünnepies keretek között Sztranyavszky Sándornak.

Október 10-én kezdődik a Nemzeti Egység Pártjában a pártélet

A Nemzeti Egység Pártja október 10-én tartja őszi évadnyitó értekezését. Az értekezlet során bensőséges ünnepelésben fogják részvenni a miniszterelnököt és a kormány tagjait. Ezen a napon lesz ugyanis első évfordulója annak, hogy Darányi Kálmán átvette a kormány vezetését. A miniszterelnök hosszabb beszédben fogja ismertetni a kormány egyéves munkásságának eredményeit és célkitűzéseit. — A politikai élet megindulását megelőzően, október 6-án a Nemzeti Egység Pártja kegyelettel fog megemlékezni néhai vitéz jákfai Gömbös Gyula miniszterelnökről halála első évfordulóján és a párt valamennyi tagja részt fog venni a sir megkoszoruzásán.

Meghalt gróf Ráday Gedeon

Gróf Ráday Gedeon m. kir. titkos tanácsos, volt belügyminiszter, felsőházi tag, 65 éves korában meghalt.

Mit kell tudni minden gazdának az új gazdarendeletről?

A m. kir. kormány, illetve a Magyar Pénzügyi Szindikátus ezen a címen kiadta az 5000/937. M. E. sz. rendelet népszerű ismertetését a gazdaközönség részére. A 64. oldalas, nagyalakú füzet nagy alaposan és részletesen ismerteti a nagyfomosságú rendeletet, amelyet a legfontosabb 57 kérdésre bont fel, megadva a felmerülhető kérdésekre a világos választ. A füzetben utmutatást találunk az érdekelték többek között a törölt védettség visszacszerzésének módjára, a fontos bejelentési határidőkre, a kezes kötelezettségeire, stb. vonatkozóan. A füzet közli ezenkívül a rendelet teljes szövegét és egy a védett gazdaadás, mint a hitelező gazda által használandó bejelentési nyomtatvány szövegét is.

Megalakult a borkiviteli szindikátus

A Vasárnap ismételt foglalkozott a borértékesítés kérdésével és ismertetette a kormánynak az értékesítés újjászervezésére vonatkozó tervét. Az elmúlt napokban, beható tanácskozás után megalakult a borkiviteli szindikátus, amelynek elnökévé pedig báró Waldott Kelemennt kérték fel. A borkiviteli szindikátus hatásköre a német, a svájci, a francia és a belgiumi ugynevezett kommerz borkivitelre terjed ki. A hivatalos borvásárlásokat egy várehaftóbizottság irányítja s ebben a földművelésügyi miniszterium, a Szőlősgazdák Egyesülete, a Borzavarsági Tanács, a Mezőgazdák Szövetkezeti és Mezőgazdasági Kamara képviselőin kívül a vásárlásúrság szükséges tőkét és közszellemeket nyújtandó lombardhitelek folyosító bankok megbízottal is helyet foglalnak. Az exportálni kívánó kereskedő köteles lesz betartani az irányvonalakat és kevesebbet nem fizethet a termelőnek.

Horthy István lovassági tábornok meghalt

Lapzártakor vettük a tragikus hírt, hogy vitéz nagybányai Horthy István lovassági tábornok, a kormányzó testvérbátyja, nyolcvan éves korában, Bécsben szeptember 23-ra virradó éjszaka meghalt. Az elhunyt az utóbbi években mint a felsőház tagja és mint Bácsbodrog megye törvényhatósági bizottságának tagja élénk részt vett a közügyekben és politikában is.

Vitéz Horthy István tragikus halálát néhány napos betegség előzte meg. A múlt héten Grácsba utazott,

megfázott úgy, hogy 20-án már betegesen érkezett meg Bécsbe, ahol hamarosan tüdőgyulladás lépett fel. Szeptember 22-én nagybátyja betegágyához érkezett ifj. Horthy István, a kormányzó fia. Ejjel megkezdődött a halálközvetlen, a nagybeteg elvesztette eszméletét és éjféltán meghalt.

Darányi Kálmán táviratban fejezte ki a kormányzóknak a maga és a kormány részvétét.

A temetés felől még nem történt intézkedés.

Magyar szívek üzennek...

Idézetek a németországi magyar munkások verses leveleiből

Ismételten megemlékezett már a Vasárnap azokról a drék magyar mezőgazdasági munkásokról, akiket kisebb-nagyobb csoportokban németországi gazdaságokban helyeztet el a kormány, hogy módjuk legyen megkeresni a maguk és családjuk téli kenyérét. A magyar munkásoktól sürűn érkeznek be a szerkesztőségbe a levelek, amelyeknek írói verses sorokba öntik érzéseiket, gondolataikat.

Lelkes, szívből fakadó írások ezek, melyekből az elhagyott hazát és az itthonvalókat szerető szívek édes-bus muzsikája csendül felénk és minden magyar testvér felé. Az egyesül' versek ritmusát az együttérző szívvel dobogása adja meg, a színes szóvirágokat pedig sokszorosan helyettesítik az őszinte lélekből fakadó érzések.

Sajnos, nincsen annyi helyünk, hogy ezeket a verseket egytől-egyet közöljük, szeretnők azonban, ha minden olvasónknak látna, hogy a magyar föld őserveje még ott, a hazától messze távol is milyen hűmes virágokat szöktet szárbá a szegény, megkínzott, ezer bajgyötörté magyar szíveiben.

A drék Martinkovics Jánost már bemutatunk olvasóinknak, beküldött újabb verseinek esetleg alkalomadtán sorait ejtjük. Sárközi János nevét is ismerik már a Vasárnap olvasói, de új verse is annyira kedves, hogy alább közöljük:

Messze vagyunk...

Messze vagyunk tőled, édes magyar hazánk,
Tetőd is messze, szerető jó anyánk.
De azért üzeni tudunk mi tenéked:
Elviszi a felhő, csak azt kell figyelned.

Most jön egy nagy felhő. Így szólunk hozzája:

Oh, kérlünk, bús felhő, menj el a hazánkba,

Üzenetünk ennyi, mondd el, oh, mi kérlünk:

Aldott vagy, szép hazánk és jó magyar népünk.

A must és bor minimális ára

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete közli, hogy a földművelésügyi kormány a mustért fizetendő legalacsonyabb árat cukorfokkonként 0,7 fillérben, a préselésre kerülő szőlő ártól kg-ként 0,7 fillérben, a bor legalacsonyabb árt pedig Malligant-fokkonként 1,3 fillérben állapította meg. Ez az ár a termelés helyén a mustsűrűsítő telephez, vagy a vasúthoz szállítva értendő. A termelőktől tehát sem ezen, sem bármilyen más címen levonást a megállapított árákból eszközölni nem lehet. Az Egyesület felhívja a gazdákat, hogy ha tudomást szeretnek arról, hogy bárhol a fenti áraknál alacsonyabban történik vásárlás, azt azonnal, lehetőleg táviratilag jelentésük be az

Ha ezzel készen vagy, menj el a falunkba,

— Könnyen megismered: szépen szól harangja. —

Ott, a falu szélén, egy kis fehér házban,

Ott három gyermekünk van jó anyánkkal.

Mondd meg a kicsiknek, csókoljuk mi őket,

Anyánkat, apánkat és testvéreinket,
Azután dörög el még egyszer, oh kérlünk:

Isten hozd, hazánk, csak teértd élünk!...

SÁRKÖZI JÁNOS

Kundshagen (Németország)

Nagyon szépen fejezi ki hazavágyását a németországi Redisleben-ben dolgozó Laocik Pál, aki „Messze mentem” c. versében így ír:

Hogyha össze le hull a falevél,
Tör daakon fűtörés a szél,
Őz után majd beköszönt a tél is,
Korácsonyra hazamegyek én is...

Sramkó Ernő Rieder-ben „Nem az Alföld...” c. versében megírja, hogy mennyivel szebb az Alföldnél a hegyes-völgyes Németország, de ő mégis hazavágyik, mert:

Anyám írt már több levelet:
Oh hát fiam, mi van veled?
Irtam neki választ rája:
Nem úgy megy, mint otthonába...
Mert vágy innen haza fia, —
Titokban, hogy más ne tudja.

A Szardokpüspökről Németországba került Tóth Pál, aki hangulatos sorában köszöntet mond azoknak, akik itthon hagyott fiát ápolgatják... A drága magyar testvérek, akik fáradszó nap munkájuk után szívük minden érzésével hazájukra, az itthonmaradottakra gondolnak és a futó felhőkkel, az ősi szélel üzennek haza, ezekből a sorokból tudják meg, hogy üzeneteiket megkapták itthon és a drága magyar föld s annak apraja-nagya meleg szeretettel viszonozza a messziről jött üdvözlét, hazavágyó idegenből a testvéreket...

Egyesület (Budapest, V., Báthory-u. 22.) címére.

A japánok bombázták Nankingot

Japán—Kína között tovább folynak a harcok. Japán bejelentette, hogy bombáztatni fogja Nankingot és felhívta a külföldieket, hogy hagyják el a várost. Az idegen államok követeli a figyelmeztetés ellenére sem hagyták el a várost. A bejelentett bombázás 22-én következett be, amikor is hatvan óriási japán bombavetőgép jelent meg Nanking felett, körülbelül ötezer méteres magasságban. A repülők valóságos bombázóport zúdítottak a városra, a bombázókat rengeteg emberélet eszt áldozatul.

Nehéz feladat

lenne hozzászólni ahhoz a véres verekedéshez, amely a múlt napokban zajlott le a fővárosban, ahol a be nem jelentett gyűlésen összejött nyilasokból kövvel, husángokkal támadták meg a baloldali szélsőségesek, a szociáldemokraták rohamcsapatait. Voltaképpen is kell az üggyöz érdemben hozzászólnunk, mert a VASÁRNAP állapítja meg a baloldali szélsőséges, és ezzel fejeztük ki a leghevesebben a komolyan dolgozó falu népének nézetét: — hogy mindenféle, akármilyen oldali szélsőséges irányzat csak árthat az országnak és azoknak is, akik nem elég erősek ahhoz, hogy távolítsák a népből a magukat a népbőlondítóktól. A szélsőséges agitátoroknak, vezéreiknek természetesen nem esik lyenkor hántódsuk, a félrevezetett kisemberek azonban egymást verik fejbe és a végén — igen helyesen — még ilhettek is a rendezésért. A pesti verekedés is igazolja ezt az álláspontot — a külföldi sajtóban, ellenségeink jóvoltából olyan hírek jelentek meg, hogy a pesti utcai verekedésnek sok halottja is volt, — az eset tehát fényleg áriolt a nemzetnek; egy tuat embert a mentők közték be, jómányan a rendőrségre és majdan a bíróság elé kerülnek: tehát a résztvevők isszik meg a levét az üggynek; főmunkák és a népbőlondító azonban mossák kezeltek... Hála Istennek és a magyar nép józanságának, falun a szélsőséges állapotoknak felkopik az álla...

VILÁGKRÓNKA

Kánya Kálmán külügyminiszter Genfben ismételt tanácskozásokat folytatott a kisantant államok külügyminisztereivel. A tárgyalások eredményei elé nagy várakozással tekintenek.

A spanyol események következtében támadt földközítengeri bonyodalom ügyében még mindig nem következett be végleges megoldás. A nyoni értekezlethez Olaszország egyelőre nem járult hozzá, azonban újabb tanácskozások indultak az egyezmény olyanértelmű módosítása érdekében, hogy Olaszország csatlakozása lehetőségessé váljék.

A revizió ügye az elmúlt napokban a szokottnál sürűbben került szóba a nemzetközi fórumokon. Angliában lord Astor nyílt levelet adott közre a Timesben és azt írja, hogy jóvá kell lenni a békeparancsok tévedés és igazságtalanságait, a Petit Bleu című francia lap pedig hangsúlyozza, hogy papirrongyokra nem lehet szíldő épületek emelni és a kisantantnak is érdeke a békeszerzések revizója.

Németországban nagy lelkesedéssel készülnek Mussolini fogadtatására. A kiadott hivatalos jelentés szerint a Duce szeptember 25-én érkezik Németországba; három napot fog eltölteni a német birodalomban és résztvesz a hadgyakorlatokon.

Ne korlátozzák a szekérfuvarozást!

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara szeptember 20-án tartott igazgatóválasztmányi ülésén megállapította, hogy a szekérfuvarozás korlátozására tervezett rendelet sérelmes a gazdaérdekekre. A gazdák felhívásáért a tervezett intézkedések a szállítást feltétlenül megdrágítanák, a kisgazdaközönséget pedig egy olyan kereseti teherföltségben korlátoznák, amelyet eddig szabadon gyakorolhattak s melyből eredő bevételét kisgazdaságának s igazonszószágtartásának gazdaságosságát biztosították. Különösen a helyi szekérfuvarozás korlátozása esetén a tervezett rendelet végrehajtása nemcsak érdékes-elemet jelentene a gazdákra, de elkerülhetetlen zaklatásoknak is volnának kitéve, ami semmiképpen sem kívánatos.

Arany-ezüst beváltás
a legmagasabb napi áron

Szigeti Nándor és Fia
ékszerész
Budapest, IV. Kecskeméti-utca 9

Toborzó a nemzeti építő munkára

Felhívás a csereakcióban résztvevő gazdálfiakhoz

A Falu-Gazdasági Ötletverseny tudásvivője évről-évre megszervezi Németország, Olaszország és Ausztria gazdálfiival a csere-akciókat, amelyeknek résztvevői több hónapra keresztül tanulmányozzák az idegen országok mezőgazdaságát.

A fiuktól beérkezett jelentések nyomorúsága lelkes hangon említi meg azt, hogy úgy Olaszországban, mint Németországban nagy hatással volt rájuk a mindenkori átható hazafias öntudat, fegyelmesség, önzetlenség és munkakészség s hogy ezeket az életelveket a jövőben magukévá kívánják tenni. Most pedig egyszerre két helyről is, Németországból is, Olaszországból is egy-egy gazdálfiától olyanértelmű levelet kaptunk, amely

valóságos toborzó valamennyi, a csereakcióban résztvevő gazdálfihoz, akiket arra szólítanak fel, hogy ezt a célkitűzést tegyék valamennyien magukévé és bizonyos együttműködészeríen iparkodjanak átfórnálni, tökéletesebbé tenni kortársaik gondolkodását.

Szerény Lajos szkv. gazda Olaszországból ezeket írja a gazdálkodásról szóló érdekes beszámolója után (melyet legközelebbi számaink egyikében részletesebben fogunk ismertetni):
— Mi magyar gazdálfiak kölcsönös tapasztalattal térünk vissza édes hazánkba. Gazdasági tapasztalataink mellett

megszereztük ugyanis hazánk újjászülésétnek biztos reményességét és utmutatásokat arra, hogyan dolgozzunk ilyen irányban a siker legelőbb kiállításával.

Mi itt éltünk hónapokon keresztül egy olyan ország földjén, amelyet kizárólag fainak híte, engedelmességű tudása és kitartó munkássága emelt fel a világ hatalmosságai közé. A magyar teltség és tudás a feltámadás akarással és az érzéves Magyarországhoz való történelmi joggal társulva és kiegészítve, az itt megszerült érvények csak győzedelmessé lehet a mai igazságtalanság felett...

Ezen célunk érdekében tartunk ki, fogjunk össze ni, a magyar föld népei és különösen azok, akik szentül szembe láttuk, mire képes az összefogás, a kitartás, a fegyelmesség és akkor valóra is válthatjuk gróf Széchenyi István mondását: Magyarország nem volt, hanem lesz! ...

Közösen Gyula németországi csereifjú még határozottabban szól csereifjú-társához Olaszországban, Dániában, Ausztriában és Németországban dolgozó bajtársakhoz intézett „Üzenet”-ében.

— Arra kérem a bajtársakat, — írja — akik kiut vagunk, hogy amit tapasztalunk, használjuk fel drága hazánk javára és időre! Egy tudat éljen bennünk:

Vissza kell szerezni Trianonban szétdarabolt érzéves hazánkat! — nem fegyverrel, vérrrel, hanem beszélgetés magyar munkánkkal!

Tartsunk össze ni valamennyien, álljunk oda vezérünk mögé, akik a hazáért, éretünk dolgoznak. Mi, németországi csereifjak elhatároztuk és kötelezettségét vállaltunk arra, hogy hazatérve, minden erünkkel bekapcsolódunk az új magyar nemzet felépítésére irányuló munkába. Álljatok be valamennyien ebbe a táborba, hogy egy akaratú megalapítóhassuk külföldön szerzett tapasztalatainkat ...

Minden elismerésünk a derék és józan gazdálfiaké, akik látták azt, hogy Olaszországot a faszizmus, Németországot a nemzeti szocializmus megnyíre felemelte és átalakította, de megértették és megértették, hogy egy a faszizmus, mint a nemzeti szocializmus annyira az olasz, illetve a német nép egyéniségéhez szabott irányzat, hogy azok rágy átállítása csak árta a nemzetnek. A magyar fiuk elismerésemelőtől itélőképesége megtalálta a helyes megoldást: Összetartótnak, fegyelmezettétnek, egyszerű: magyarobbnak kell lennie a magyarnak, hogy újra nagygyá lehessen ...

A pesti élelmiszerpiac árpolitikája: Kis forgalom, nagy haszon

A gazdának nincs haszna a pesti élelmiszerdrágulásból

Budapest székesfőváros polgármestere legutóbbi jelentésében szóváltette az élelmiszerárak drágulását. Annak ellenére, hogy a csapadékú időjárás mellett bőséges mennyiségben kerültek a fővárosi piacokra a zöldség- és főzelékek, ezeknek ára mégis emelkedett. Hasonló a helyzet a zsiir- és húsaraknál is, amelyek — a polgármester véleménye szerint a nagyarányú kivétel következtében — drágulnak. A fogyasztás csökkenése, különösen a zsiirnál és húsféléknél mutatja, hogy azok a magas élelmiszerárak nincsenek arányban a budapesti fogyasztókörnyezet vásárlóerejével, mert hiszen a fizetések, a munkabérek s általában a háztartások bevételei nem emelkedtek hasonló mértékben, sőt egyáltalán nem emelkedtek.

A polgármesternek ezek a megállapításai alkalmat szolgáltatnak a sajtó egyrészt és egyes fővárosi bizottsági tagoknak, hogy félreérthetetlen célzásokat tegyenek a kormány agrárpolitikájára. Olyan hangok hallatszanak, hogy a kormány csak a mezőgazdaság érdekeit tartja szem előtt, a főváros lakosságának érdekeivel azonban nem törődik, hogy csak a kivált támogatja stb.

Érthető, ha a város vezetői nem mennek el szó nélkül a magas élelmiszerárak mellett és a lakosság is panaszkodik, mert a drágulás lényeg komoly méreteket ölt és a fogyasztás jelentékeny csökkenésével fenyeget. Komoly figyelmeztetés, hogy

egyetlen év alatt a zöldségfelhozatal 311 vagonnal, a gyümölcsfelhozatal pedig 447 vagonnal esett vissza.

Ez már nemcsak a fogyasztás hanyatlására mutat, hanem

a termelők érdekeit is érinti, mert azt jelenti, hogy a termény a gazdák nyakán marad.

De fel kell vetni a kérdést:

ki felelős ezért a kedvezőtlen jelenségért?

Vajjon a termelő-e, aki még mindig önköltség alatt adja el árúját, sőt egy részét egyáltalán nem tudja értékesíteni. Hol itt a hiba? Miért van az, hogy a fővárosban a fogyasztó nem tudja megfizetni a zöldséget és gyümölcsöt, míg a gazda otthon csak fillérekért kap a kereskedőtől vagy annyit se? Bizonyos, hogy itt valami nincs rendjén.

A hiba sehol másutt, csak az értékesítés szervezetében keresendő. Amíg a termény a gazdától a fogyasztóig eljut, a filléres ár megfizethetlenné drágul.

De az értékesítés szervezete felelős azért is, hogy nem hoz elegendő árut a piacra, tehát árúhiányt idéz elő, csak hogy az árakat magas tartassa. Bizonyos, hogy a hus- és zsiir-árak alakulásánál a kivétel is szerepet játszik, a zöldség- és gyümölcsfélékre azonban az nem áll meg, mert az ideit export kisebb volt, mint a tavalyi. A főváros vezetőségének nem a kivétel csökkentését kellene ajánlani, amely csak a gazdát károsítaná, hanem ügyelnie kellene a kereskedők árpoli-

Minden hangszer!
legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolható a hírneves

Reményi Mihály
hangszertelepén. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.
Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet

tikájára és mindenekelőtt neki kellene jó példával előljárni az óriási illetékek, vámok és egyéb terhek lefaragásával.
(K. M.)

A minimális ár gyakorlati jelentősége

A Vasárnap mult heti számában általánosságban megemlékeztünk a minimális terményárak megállapításának kérdéséről, most nézzük ennek gyakorlati jelentőségét is.

A mezőgazdasági termelésnek ma már egyik elengedhetetlen feltétele a termelési költségvetés. A minimális terményár megállapításának egyik gyakorlati jelentősége tehát az volna, hogy

termelési költségvetése összeállításához egy határozott adatot ad a gazdák kezébe,

azaz tudja a gazda azt, hogy ebből vagy abból a terményből milyen minimális jövedelmet várhat és ennek alapján ki tudja választani azt a terményt, amely gazdasága üzemének és a helyi termelési és értékesítési viszonyoknak legjobban megfelel. Tudja azt, hogy milyen kiadásokat fordíthat annak termelésére.

Mert hiába számol és fírad a

gazda, ha egy váratlan áresés felborítja számítását; ez sokszor nagyobb csapás, mint egy jégerzés, mert az áresés ellen nincs biztosítás. A kisgazdának ugyanis általában nincsen forgatókéje, tehát

a betakarítás után azonnal kénytelen eladni terményeit,

már pedig a nagyobb kínálat az árak lemorzsolódásához vezet.

Biztosítani kell tehát azt, hogy az árak lemorzsolódása ne legyen oly mértékű, hogy a termelési költségeket se fedezze a haszon és családtagjai munkájáért is nyújtson ellenjártéki, hogy a hiányzó mezőgazdasági forgatókét a kisüzemek össze tudják gyűjteni.

Hogy mekkora legyen a legkisebb ár, azt az igazságosság és méltányosság alapján a termelési költség és a tisztességes haszon mértéke szabja meg.

Hámori Tivadar.

Lényegesen emelkedett a paprika-export

A kormány tudvalevően az elmúlt évben, a válságos helyzetben volt paprikatermelők érdekében szabályozta ennek a kiviteli szempontból is nagy jelentőségű, sokezer termelőnek megélhetését biztosító cikknek forgalmát. Az új értékesítő szerv egy esztendői munkásságának eredményei fényesen igazolják a hozzá fűzött várakozásokat.

A paprikaszövetkezet ugyanis az első évben

több mint hetven százalékkal nagyobb mennyiségű fűszerpaprikát értékesített, mint az utolsó tízevi átlagnál

és a beváltott 480 vagont kitevő mennyiség éppen a kétszerese annak, amit korábban a szövetkezetben években produkáltak.

Közel hétélmillió pengő folyósított a paprikaszövetkezet az illetéktelenek, mindenkor a beszállítás napján, készpénzben, azonnal.

A termelők nem voltak kitéve a hullámszerű áron való értékesítés izalmának és a kikészítők is az előre megállapított fix beváltási árak alapján nyugodtan dolgoztak. A beváltási árak magasabbak voltak a szabályozás előtti utolsó két esztendő átlagos árainál és

lényegesen felette állnak annak az árnak, ami a korábbi években egy kissé jobb termés esetén is kialakult.

A szabályozás első évének eladási forgalma 320 vagonnal becsülhető, ami 130 vagonnal, vagyis

ötször százalékkal nagyobb az előző évek átlagánál.

A belföldi forgalom is megfelelő teljesen a várakozásnak, az exportban pedig eddig sohasem tapasztalt forgalomnövekedést értünk el. A korábbi években a külföldi államokba kivitt mennyiség lecsökkentéssel átlagos évi exportunk 35-45 vagonn volt, aminek körében

öt-hatszorosát teszi ki a konstrukció első évében exportra került 230-235 vagonos mennyiség.

Ezek a számok önmagukért beszélnek: bizonyítják, hogy a baloldal által „egyékek”-nek nevezett szövetkezeti értékesítési mód végre megérdemelt keresethez juttatja a sokezernyi termelőt és a munka haszna a spekulációs, igazi „egyékek” helyett a szövetkezetbe tömörült sokezer kéznek jut ...

A főváros idegenforgalma

A most közzétett hivatalos megállapítás szerint Budapest külföldi idegenforgalma 1932-től 1936-ig 43.990 főről 135.000 főre, az itt töltött éjszakák száma pedig 207.000-ról 499.000-ra, tehát több mint kétszeresére emelkedett. Az 1937. év első felében külföldi idegenforgalmunk az előző évhez viszonyítva, 5880 személlyel, az itt töltött éjszakák számában 16.100-zal, tehát 8,3 százalékkal emelkedett. Az év első felének látogatottságából szinte biztosra vehetjük, hogy külföldi idegenforgalmunk az idén, eddig el nem ért rekorderedményre fog zárulni.

Az „ANGORASZÖVETSÉG” közleményei

E héten végetért a szeptemberi gyapjúszállítványok ellenőrző minősítése és azok ellenértéke már a napokban kiutalásra kerül. Beérkezett összesen 186 küldemény, melyből 14 nem felelt meg az előírt minőségeknek és így azok minősítése az átvételi bizottság által leszállított, négy esetben a feltüntetettél jobb-nak minősített, míg kilenc küldemény egyrésze, mint szennyezett, szemetes, vagy molyos gyapjú visszaküldetett. A legszebb minőségű gyapjút küldték be a szeptemberi beküldésnél: *Barta Sándor, Barti Józsefné, Bernáth Ilona, Galambos Lajos, Gepl Gyula, Györfly Aranka, Hanusz Lajos, Hódy István, Hüber Ruppert, Kayser Elekné, Konoróth Jenő, Kónya Sándorné, Mocher Testvértek, Németh Antal, Noga Tibor dr., Pártos Józsefné, gróf Semsey Andorné, Szabadarni István, Valkay Sándor, vitéz Zeikfalvy Ernő dr. Fentiek gyapjúkijelentésének példaszervén szept. végéig különös elismerés illeti a fenti tenyésztőket.*

Ugyanakkor azonban ismételt és nyomtatékosan hangsúlyoznunk kell azt, hogy a küldemények legnagyobb része alig üti meg az előírt mértéket és csak a legnagyobb jóakarattal vihető keresztül azoknak a jelzett minőségekben való elfogadtatása. Nagyon kérünk tehát mindenkit, hogy a saját érdekében a leg gondosabban ügyeljen mindenki arra, hogy az előírt minőségi szabályokat úgy a gyapjútermelésnél, mint az osztályozásnál betartsa, mert nem Szövetésünk a verbő és Szövetésünknek is alkalmazkodni kell a minőségek betartásával a bel- és külföldi minőségi előírásokhoz. A másik pedig, amire felhívjuk tenyésztőink figyelmét az, hogy a jövőben a gyapjút lehetőleg árhobozokban gyűjtésük a levágásnál sarbakarva és így dobozokban küldjék be, mert így a gyakorlat szerint a gyapjú minősége mindenkor jobb, márcsak azért is, mert nem kuszálódik fel, feloldódik össze. Ez a gyűjtés mód egyáltalán nem ükötök nehézsége és mindenki által keresztülvihető. Erre már sok tenyésztő maga is rájött, mint a mostani beküldésnél ez látható volt.

Érdeklődésekre levélben vagy lapon válaszolunk.

GAZDATUDÓSÍTÓ

Megnyitá a pécsi borkőzraktár

Hétfőn, szeptember 20-án megnyitá az új pécsi borkőzraktár. A gazdák már az előző napon több, mint kétszáz hektoliter bort szállítottak a pincébe, ahol a bort szokás szerint kezelik és ha a gazda úgy kívánja, az is adták. Ez az új borkőzraktárban jelenleg 3500—4000 hektoliter befogadására van elegendő cementtartály. Mivel az érdeklődés igen nagy a gazdák körében, a szőlészeti és borászati felügyelőség kért intézett a földművelésügyi miniszterhez, hogy nagyobb mennyiségű hordót is bocsásson a pécsi borkőzraktár rendelkezésére.

Ászokhordók és kádák fuvardíjmérésére
A kereskedelmi- és közlekedésügyi miniszter megengedte, hogy a 8,5 hektoliter-nél nagyobb, használt tároló- és ászokhordókra, nemkülönben a hektoliter-nél nagyobb irtartalmú használt kádákra legkésőbb november 30-ig terjedő időtartamban az Államvasutak a darabárúknak való szállításnál a B—II. darabúrt osztály díjtételéből 20 százalékos mérséklést, kocsiakománnyokban való szállításnál pedig a 7. osztály helyett a 9. osztály díjtételeit érvényesíthessék.

Huszszázalékos fuvarfedezmény csökkentésére

A MÁV a részes magyar vasutak nevében is, az összes magyar állomásokról összes magyar állomásokra kocsiakománnyokban feladásra kerülő csövestengerire 1937. évi szeptember 19-től folyó év végéig bíró érvényűen a 14-ik kocsiakománnyú osztály díjtételeit léptette életbe. A fuvardíjmérés 20 százalékos kedvezménynek felel meg.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A répa és burgonya

téli eltartása akkor sikerül legjobban, ha egészséges darabjaitak mérésel-ten száraz légkörben, 2—5 fok C. hőmérsékleten sikerül megőrizni. A rothadásnak indult darabok veszélyt jelentenek a többire is. A tulndves környezet — különösen magasabb hőfokkal párosulva — ugyancsak a rothadásnak indító oka. Ha a téli hőmérséklet magasabb 5 fok C.-nál, akkor az eltartandó gyökök és gumók sejtjei élénken lélegzenek s így a bennük levő értékek: a keményítő, illetve cukor elhasználódnak, megkevesbednek. Ha pedig 2 fok C.-nál alacsonyabb lesz a levegő, akkor megfagy, majd a felengedés után elrothad a répa és a burgonya.

Elraktározásra igen alkalmas lenne a szellős, hideg, elég száraz pince. Rendszerint azonban nem rendelkezünk akkora pincével, hogy répa-, illetve burgonyatermésünk ott helyet kaphatna. Ezért más eltartási módot is igénybe kell vennünk. Jól bevált módszer a prizmázás. Udvarunknak, illetve kertünknek egy száraz, magasabban fekvő helyén 1,5 m szélességben 20—30 cm mély árkot ásunk. Ez lesz a prizma alapja, melyre ugyancsak 1,5 m magasságú háromszögletes hasáb formájában felhazozzuk a gumókat. Hosszúságuk aszerint változik, mennyi az elraktározandó mennyiség.

A felhalmozott gumókat előbb csak vékony, 10—20 cm-es szalmatakaró-

val fedjük, hogy felesleges vízközlő szabadulhassanak. Mikor pedig a fagyos idők közelednek, akkor félméteres földtakarót hánnyunk rá. Igen kevényt ekkor idején nem fog ártani a földréteget még tovább vastagítani.

A burgonyaprizma fedésére semmi körülmények közt se használjunk burgonyalombot, mert ezeken leg- többször betegséget előidéző spórák is vannak. Ilyen eljárással tehát mi magunk működünk közre abban, hogy a vetőgumó befertőződjön s így a betegség terjedjen.

Ha a tél folyamán azt vesszük észre, hogy a prizma bizonyos pontja besüpped, vagy bizonyos helyen a hó gyorsabban elolvad, mint másutt, ez azt jelenti, hogy az illető helyen erőlyen rothadás indult meg. Ilyenkor legjobb lesz a prizma szőbanforgó részét átváltoztatni s a rothadt darabokat az egészségesek közül kiszűzni.

Némely vidéken szivesebben tartják el a gumós terményeket veremben, pedig ez helytelen eljárás. A prizmázás jobb eltartási módszer: könnyebben ellenőrizhető és jobban biztosítja a romlás ellen a terményeket.

Összel a méhesben

a jó betelelés képezzé a gazda fő gondját. Télen ugyanis a méhek táplálkozásának irányítását a méhésznek állandóan szem előtt kell tartani, ha azt akarja, hogy a családok kellő életérővel kezdhessenek majd tavasszal az új munkához. A méhésznek érdeke, hogy

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

A gomba téli eltevése

A gombát igen sokféleképpen lehet finoman elkészíteni s azoknál minden levesnek, pecsenyének is kitűnő ízt ad. Sajnos, friss állapotban nem sokáig marad meg és ha hosszabb időre akarjuk eltenni, valamilyen konzerválási módhoz kell folyamodnunk. Legismertebbek az aszalás, sós vízben való sterilizálás és a leszóás.

A gomba aszalását fűvezethetjük napon szétterítve vagy fűzerekbe fűzve, a tűzhely közelében. Fontos, hogy az aszalásra kerülő gomba frissen szedett, egészséges és husosfajta legyen, amelyben nem tulsok a víztartalom. Legjobb sikerülnek a vargánya- és urigombából készült aszalványok. A gombát nem mossuk meg, csak kiválogatjuk, késsel darabokra szeleltjük, miközben a férges részeket kidobjuk belőle. A felszeletelt gombát vékony rétegekben terítjük szét és többször megforgatjuk, hogy a levegő és meleg minden részüket egyformán érje. A szárítást akkor kell befejezni, mikor a gombaszletek még hajlékonyak és nem törnek, mert különben az aszalvány elporlódik. Tűlzsákosban, hűvös helyre tesszük. Egy kilogramm friss gombából 15—20 dekagramm aszalványt kapunk, amelyet használat előtt 8—10 órára vízbe kell áztatnunk.

Csiperkét, urigombát, szarvasgombát gyenge sósvízben sterilizálva is szoktak eltenni. A gombát megtisztítjuk, és egészben hagyjuk és gyengén sós vízben, amelybe egy kis citromsavat is adhatunk (1 liter vízbe egy grammot), előfőzzük és üvegekbe rakjuk. Jól kiforralt sós vizet készítenek (minden liter vízben legfeljebb

20 dekagramm sós oldva), kissé le- hütjük és ráöntjük a gombára. Gőzben sterilizáljuk tíz percre. A leszóással konzervált gombát tisztítás és felszeletelés után langyos sütőben, vagy kemencében kissé megszáritjuk, aztán száraz üvegekbe rakjuk olymódon, hogy egy-egy réteg gombára mindig egy réteg só kerüljön. Az üveg fenekén és legletején is sónak kell lennie. Hideg helyen jól ellál így a gomba, de használat előtt alaposan ki kell áztatni.

Ételreceptek

Töltőparadisom. Egyforma nagyságu paradicsomoknak a husát egy kánnal kiszűrik, vígzázza, hogy a paradicsom egészben maradjon. Megpárolunk maroknyi rizst, hozzáadunk egy darab sültet, finomra összevagdolvá, azoknál vöröshagymát, sót, kevés borost és meg- töltjük vele a kivált paradicsomokat. A kiszedett paradicsomlevet vöröshagymával megfőzzük, aztán átszűrjük, néhány kanál tejfölt adunk hozzá, amelyet előbb kevés liszttel elhabartunk, megsozunk és megkeverjük. A töltelkeket mély talba tesszük, ráöntjük a mártást és sütőben hagyjuk jól felforrni.

Nyúlásirt. Egy darab sült nyulhoz adunk egy sült lúdmájat, egy áztatott zsemlyét, egy fél fej vöröshagymát, mindent finomra vágjuk és talba téve, hozzákavarunk két egész tojást, sőt és egyeb fűszert, izlés szerinti. Akkor a formát zsírral kikenjük, zsemlyemorzavval meghintjük, beletesszük a keverék felét, aztán nyulhúszeleteket, majd a keverék másik felét és sütőben megsütjük. Hosszu talba téve, savanyu mártással tájáljuk.

Öntött perec túróval. Tíz darab egy- napos sósperec darabokra törölünk, csomópálaban forró vízzel leöntjük és betakarva álmig hagyjuk, míg a perecek átáznak; akkor leszűrjük és forró szirba dobjuk. Tájalással gyenge túró, tejfölt tesszük rá és forrón adjuk aszalra.

a legkevesebb mézzel, tehát legolcsóbban, de a legjobban telejen a család. Legkevesebbet fogyasztanak a telelő méhek, ha nyugalomban, sőt tében. 8—10° C hőmérsékleten, telelhetnek. Minden felzuduláskor a rendesnél többet mozognak a méhek s ezért több táplálékot is fogyasztanak.

Míg a méheknek hozzáférhető készletük van, egy méh se pusztul el télen. Minél nagyobb a hideg, annál nagyobb a fogyasztás. De tévedés volna azt hinni, hogy a meleg fokozódásával a fogyasztás arányosan csökken. Az is tévedés, hogy annál többet fogyaszt egy méhcsalád, minél népesebb. Ez télen nem így van, mert a méhek ekkor nem dolgoznak, hanem csak azért vesznek fel táplálékot, hogy a kellő hőnt tartassák. De mivel a leállítás annál lassabb, minél népesebb a család, ezért a népes csapatban alig fogyasztanak többet, mint a fénylő népességi család.

A telelésnél két időszakot különböztetünk meg: az első terjed a beszorulástól januárig, azaz a fiastás kezdetéig. Ez a nyugalmi idő. A telelés második részében folyik a fiastás. Ennek megkezdését lehetőleg hátráltatni kell, mert akkor már az élelmékészlet gyorsan fogy.

A család legjobban telel, ha 30—35 ezer méhből áll. A 10—12 négyzetdeciméteres keretes kaptárban. 8—9 lépet foglalnak el a méhek. Ha a telelő-fürt csak 4—5 lépet terít be, akkor a család gyenge. Ha azonban a nép tulajdonban fiatal, az anya életérő is van elég jó méz a kaptárban, akkor az ilyen család is szerencsésen kitélelhet. A gyenge családokat a biztonság kedvéért jobb egyesíteni.

Jegyesek közé teleltetésre nem való. Így a repeméz könnyen ikrásodik. Teleltetésre legjobb a teljesen befedett augusztusi mézzel teit lép. Közepes méhcsaládok a telelés folyamán 10—12 kg mézre van szükségük. Általában 3 négyzetdeciméter területű lepecsételt lép ad, egy kilogramm mézet. Ha a családának 4—5 kilogramm méz sincs, akkor a hiányt étellel nem pótolhatjuk; így a méhek már nem érik meg, a tavaszt.

Ha méheket vásárolunk, ezeket ilyenkor szállítsuk haza. Csak erős családokat szerezzünk, olyanokat, amelyekben fiatal az anya és bőséges a mézkészlet.

Apró jótanácsok

Nagyvirágu krizantémum nevelése céljából egy tövön csak egy-két hajtást engedünk fejlődni. Fontos, hogy az így meghagyott hajtás csak fölfelé növekedjen. Ezért a hajtás levélhálójaiban mutatkozó oldalhajtásokat és bimbókat még keletkezésük első idejében 2—3 naponként le kell szedni.

A rétek és legelők természeténél fogva fokozhatjuk, ha őszel talajukat némi mivélésnek vetjük alá. Így hatásos mivélő eszköz a réthasogató, melynek kései a gyeptömödött talajába meneteket vágunk. Így a talaj szellőződik, a gyökerekhez oxigén jut s könnyebben behatol a téli csapadék is a talajba. A réthasogatást 4—5 évenként szabad csak használni. Ezzel szemben közönséges boronával a réteket és legelőket minden őszel meg kell járítani egyrészt azért, hogy a vakondutrusokat és hangyabolyokat eltérgezzük, másrészt pedig azért, hogy a felszaggatott talajba a téli csapadék behatolhasson.

A gödöllői m. kir. méhészeti gazdaságban méhészmunkás-tanulók két- éves tanfolyama október első napján kezdődik. A felvételi feltételekről a gazdaság vezetősége szivesen nyújt felvilágosítást.

A választott csikónak legelőjárás mellett célszerű naponta 2½ kg zabot és ½ kg fehérjedus abrakot, így lenmagfogácsát vagy hüvelyes magdarát adagolni. A választott csikók kizárólag zabbal nem ajánlatos abrakolni, mert a zab nem tartalmaz elegendő mézszókat. A fiatal választott csikónak a legelőjárás és abrakon kívül még jó minőségű részénát is célszerű nyújtani. Kaszált zóldtakarmány- nak nincsen előnyös hatása a fiatal csikó szervezetére.

Ősziek
alá

PÉTI SÓ
nélkülözhetetlen.

Kérjen díjtalan ismertetőt!

Péti Nitrogén Műtrágyagyár R. T.
Budapest, V., Nádor-u. 21.

H I R E K

Széjjel szállnak gondolataim...

Széjjel szállnak gondolataim, széjjel a világba. Megyek én is majd utánuk, megyek nemesokára.

Kirepülök a világba, sebes szárnyon szállva, S életem ezután a sors szeszélyi hányja.

NAGY LÁSZLÓ
(Mány)

Katonaélet

'Alkonyodik, már a nap is lenyugszik, A kis madarak éneke sem hallszik, Följöttek a kék égbe a csillagok, Közöttük a szép kerek hold mosolyog.

Harcotsepek hullódnak

csendesen,
Engem pedig odavár a kedvesem,
Kedves babám, ne várj te engemet,
Itt kell lennem bajonnettem s puszkám mellett.

Ha letelik ez a katonaidő
És még egyszer visszakör a Teremtő,
Kiskapuban alkonyatkor várak rád,
Hoidválnál csókolom a piciny szád.

MARKOS GYULA
(Szeksárd)

Nyár végén

'A haldokló nyárbán szomorun
bolyongok,
Újra szeptember van és hullnak a lombok.

'Aranyló avarba lép a lábam térdig,
Mért vagy oly szomorú? — itt is,
ott is kérdik.

Hogy is mondkhatnám el, hogy
honnem e bánat.
Nem szólok, csak összeszorítom a számat.

Ne tudják, mért járok itt az őszi
kőben,
Ne tudja meg senki, hogy bucsuzni
jöttem.

Ha én is indulok hosszú, hosszú
útra,
Messze Csendországba, hol minden
szem csukva.

'Ahol nem dobban szív, ahol dal sem
csendül,
S nem hallatszik le a május dala
fentről.

'Ahol nincsen mosoly, se könny nincs,
se átok,
Hol fényes nappal is csak éjszakát
látok.

Megyek, csak utolszor még jól
körülnézek,
Itt egy lomb int bucsut, ott egy
golyófények.

'Amott felém csacsog a régi kis
patak,
Fönt a lombok között gerlemadár
kacag.

Legjobb őszi időben temetőbe menni,
Mikor minden hervad, tán nem fáj
úgy semmi,
Mikor elmentek már a gólyák,
a fecskék...

Bölcs vagy Uramisten, neved
dicséértékek.

NÉMET GYULA
(Budapest)

Filléres gyorsvonatok. A MÁV igazgatósága legalább 500 utas jelentkezése esetén szeptember 26-án, vasárnap Budapestről Sopronba, Sárobdárdra, Szombathelyre, valamint Nagykanizsáról, Pécsről és Győről Szombathelyre filléres; Budapestről, Tokajról, Miskolcra, Hódmezővásárhelyről, Szegedről és Kecskemétre Gyöngyösrre ünnepi gyorsvonatot indít.

A tél és a nyár

Amikor az utolsó falevelek is lehulltak már s a fagyos szelek borongatták végig a határt, a kedveszeget ősz ké-szülődni kezdett, hogy átadja helyét a télnek. Nem szivesen tette. Bosszúság felhőzött az arcán, ahogy mondta:

— Most, hogy minden szépen betakarítottam, amit a nyár termelt, át kell adnom neked a sok kincset, te vén naplód...

A tél gunyosan mosolygott:

— Mi okon sajnálod, ha nem a te munkád? Magad mondod, hogy a nyár termései!

— Igen, — vágott vissza az ősz — de nagy részet én fejeztem be. Te meg majd csak ellakmározod.

Gógos arcot vágott a tél:

— A nyár az én szolgám. Azért dolgozik, hogy én dűskáljakom.

Az ősz dacosan legyintett, s eltűnt. Amikor a kamrák és vermek ürülni kezdtek, a tavasz kopogtatott a gondteli téi ajtaján.

— Hahó, öreg ingyenélő, helyet nekem, hogy a nyarat előkészítem!

A tél haragosan folytató fel:

— Mit akarsz te is a nyárról? Hát mindenkitől csak azt kell hallanom? Mondtam már az ősznek, hogy a nyár az én szolgám, aki nekem terem mindent.

A tavasz csengő kacagással felelt:

— Nem szolgád az ősz, hű, te semmirekellő! Hiszen sorsom találkoztok. Mint ahogy a szorgalom nem tűri a hegyeket, vagy a meleg a hideget. Te a semmítvevőből élsz, a mások munkájából. Az igaz munkát a nyár végzi, s én és az ősz segítünk neki. Neked csak szerencséd, hogy annak a munkának annyi a gyümölcse, hogy te is megélsz belőle...

A haragos tél csak csóválta a fejét. Ma sem érti az egészet. S ez a legnagyobb baj a világon. Mézes János

Madách-szoborleleplezés Balassagyarmaton. Vasárnap, október 19-én leplezték le, országos ünnepség keretében Madách Imréné, az „Ember tragédiája” szerzőjének szobrát. Az ünnepségre a kormányképviselőben Széll József dr. belügyminiszter jelent meg. A miniszter a kormány koszoruját ezekkel a szavakkal helyezte el a szobor talapzatán: „A tanácsot, amelyet az egész emberiségnek adtál, magyar hazád megfogadta, mert megfeszített erővel küzd és bizva bizik jövő sorsában.”

Huszonöt ezer pengő adomány az Onellátási Alapnak. Megírta a Vasárnap, hogy a kormány az állástalan ifjúság, a közgazdasági pályán való elhelyezkedését évi kétmillió pengő előirányozásával óhajtja lehetővé tenni. Nagykorúcsy Milenka, fővárosi nagykereskedő, 25.000 pengőt helyezett el a Pénzügyi Központban, mint saját adományát és 10.000 pengőt, mint két hatalmas ipari vállalat hozzájárutató ajándékát az Onellátási Alap számára.

Minden trafik árusítják belföldi különlegességet. A pénzügyminiszter abból a célból, hogy a dohányzó közönségnek valamennyi belföldi dohánygyártmány beszerzését megkönnyítse, elrendelte, hogy október 1-től kezdve valamennyi dohánygyár árusítják a magyar királyi Dohányjövődék összes belföldi dohánygyártmányait.

Paraguayban cipőpasztát készítenek a szőlőből. A Kopenhágában (Dánia) filézés, ugynevezett Szőlő-világkongresszus, melynek tagjai szakértőkből keletlenek ki. foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy mire használják a világ népei a szőlőt a borkészítésen kívül. A kaukázusiak (Dél-Oroszország) például nem eszik meg a szőlőt, élvezhetetlennek tartják, ellenben fésztékét és tintát készítik belőle. Egyes orosz népek kizáróan cserzésnél használják, míg Paraguayban (Dél-Amerika) cipőpasztát. Kanada (Észak-Amerika) egyes vidékein ragasztó készítenek belőle. Görögországban mazsola lesz a szőlőből, Tibetben (Kelet-Ázsia) pedig orvosság. A ceplonok (sziget az Indiai óceánban) azt hiszik, hogy a nyersen fogyasztott szőlő egészségtelen, ezért megfőzik és pépet készítenek belőle, amit aztán, vaj gyanánt fogyasztanak.

Olaszország emléket állít Marconinak. Mussolini elhatározásából az olasz nemzet méltó emléket állít Rómában nemrég elhunyt nagy fiának, Guglielmo Marconinak, ezenkívül nagygősszégű alapítványt létesítenek olyan fiatal tudósoknak, akik munkásságukat a rádióval kapcsolatos kérdéseknek akarják szentelni.

A krumpli ünneplése. Még a tuhajtott évfordulói ünneplések korában is mosolygók sokan azon, ha a krumpli jubileumáról beszélünk. Pedig komolyan megünnepelték ezt az évfordulót az egyik francia városban, ha nem is a krumpli vaskos gumóját ünnepelelék, hanem azt a *Parmentier* nevű gyógyszerészt, aki XVI. Lajos francia király előtt kijeintette, hogy ez az a csodaszert, amely Franciaországot megmentheti az éhségtől. Még értekezést is írt a krumpli fontosságáról. XVI. Lajos pedig egy fényes mulatságon gomblyukba tette a krumpli virágát, hogy átterjedést népszerűsítse. Az a korban azonban — a teljesen feltehető és kiszámítható aló népsztylok kora — más gyümölcsöket kezdett már érlelni. Az ürességről kongó gabonatrúhákok okozta éheskedést és nyomort nem tudta, mint annyiszor azóta megtette, a krumpli mindjárt pótolni. Előbb vérel is meg kellett öntözni a francia földet. A Bastille ostroma következett s az egész világot megrázó francia forradalom, hogy a krumpli a királyok és szegény emberek asztalára kerülhesen. S ha ma a dicsőségben sítőkerező Franciaországban az előrelátó gyógyszerészt s vele együtt a sokoldalú krumpli ünneplik, ezt az ünnepelet az egész művelt világ megérti és méltányolja.

Kisgazda siker a gyöngyösi kiállításon. Szeptember 19-én, vasárnap nyit meg a „Gyöngyös-Mátrahét” keretében a mezőgazdasági gyümölcs-és borkiállítás. A kiállításon a Falu-Gazdaszövetséget Agoston Béla dr. központi titkár képviselte, aki egyben a bírálóbizottság munkáját is vezette. A kistermelők közül a Falu-Gazdaszövetség aranyérmét nyerte Fodor János nagyrédeji kisgazda egészen elsőrendű, jömitőségű, fajtisztá gyümölcseiről. A Falu-Gazdaszövetségnek külön sikere ez, mert Fodor János évekkel ezelőtt az olasz-magyar gazdasági csereakcióval kint járt Olaszországban és tanulmányozta a gyümölcstermelést. Ott szerzett alapos ismeretét alig pár év alatt mintagazdává tették és egy ilyen nagy kiállításon az első közé került a pártatlan bírálóbizottság döntése alapján.

Elfogták Molnár Mária gyilkosát. Lapunk multheti számában hirt adtuk arról, hogy egy budai villában holtan találták a szép Molnár Mária szobalányt, aki egyedül tartózkodott odahaza, amíg gazdáit vidéken nyaraltak. Jelezték azt is, hogy a gyilkosság gyanúja Elek Ferenc newyorki születésű kertmunkásra terelődött, aki közben megszökött a fővárosból. A gyilkost szeptember 17-én föllette le a baktalórántházai csendőrség a csehszlovák határ mentén. Elek beismert mindent, de azzal védekezett, hogy a lány biztatta fel a gyilkosságra, mert az öngyilkossághoz nem volt elég lelkiereje. Eleket az ügyesség fogházába szállították.

Mennyi ember él a Földön. A Népszövetség most megjelent statisztikai évkönyve megállapítja, hogy a föld lakosságának száma mintegy 2095 millió ember. Ez a számadat azonban részben csupán becslésen alapul. Vonatkozik ez elsősorban Kinára, amelynek egyes adatok szerint 350 millió lakosa, más adatok szerint 500 millió lakosa van. Abesszinia, Spanyolországok.

Sietni kell!

Kohnékhoz becsönget egy ember. A cseléd nyit ajtót.

— Itthon van kérem a Kohn ur?

— Igen, — feleli a cseléd — de már nem sokáig, delután lesz a temetése.

A szilveszteri multság

— Maga miért van itt?

— Nagyságos fogalmazó ur, szilveszterkor ölmöt öntöttem.

— Na és?

— Csupa egypengős jött ki.

Ez volt a magyaros győzelem!

Szeptember 19-én tartották Magyarország és Csehszlovákia válogatott csapatai az Európai Kupamezősítiket Budapesten. A találkozó elé nem a legvérmesebb reményekkel tekintettek a fővárosi sportszakkörök, mert a cseh válogatott csapat Európa egyik legkudópesebb együttese és nem egy győzelmet könyvelt el már a magyar fiukkal szemben.

Ez alkalommal azonban, — ahogy az eredmény mutatta — feleslegesnek bizonyult az aggódás. A magyar válogatott csapat 3:3-as győzelmet aratott a csehszlovákok. Ebből Sárosi György dr. egymaga hét gólt röpített az ellenfél hálójába. A mérkőzés eredményeként Magyarország az Európai Kupa mérkőzés második helyére került. Előtte csak Olaszország van. Csehszlovákia a negyedik helyre szorult.

Dicséretet nyert költő. Szabó Lajos, a Vasárnap költőgárdájának egyik tehetséges tagja, arról értesít bennünket, hogy verseit egyik rádió-szaklap pályázatán dicsőró oklevéllel tüntették ki.

Házassági kölcsönök Olaszországban. Nincsen ma nemzet Európában, amelynek népesedési arányszáma kedvezőbb volna az olaszokénál. Hogy miért, megmagyarázza a legújabb népesedési politikai rendelet. Olaszországban rendezesítették a házassági kölcsönöket. Megkapja minden olyan házaspár, ahol mindkét fél olasz állampolgár s egyikük sem idősebb 26 évesnél, ha jövedelmük 12.000 líránál kevesebb. A kölcsön kamatmentes és visszafizetése hat hónappal az esküvő után kezdődik. Egy gyermek után a kölcsön tíz százalékát, két gyermek után meg husz, három gyermek után újabb harminc, négy gyermek után további negyven százalékát engedik el a kölcsönnek, vagyis az egészet. Az agglényadót ezzel szemben a katonatisztekre és altisztekre is kiterjesztik. A katonatisztek nősülésének megkönnyítésére eltörlik a hozománykötelezettséget. A rendelet ezeken felül a tandíjak terén is lényeges könnyítéseket tartalmaz, a sokgyermekes családok számára.

Elfogták a Tiszavidék vörös hóhérlját. Tirpák Imre volt vöröshadseregbeli százparancsnokot, aki 1919 július 23-án Szentcsé főtérén bosszúból agyonlötötte Csaia Sándor detektívfelügyelőt és a kinek nevéhez a gyilkosságok egész sorozata fűződik, mint ahogy az ártatlan emberek egész tömegét végeztette ki a Duna-Tiszazöldén. Csehszlovákban betöréses lopás miatt letartóztatták és most, büntetés után áttették a határon. Tirpák ügyében a szegedi törvényszék statisztikai tanácsa fog kiszállni Szentcsére.

Struce-fogat egy világvárosi utcán

A gyógynövények ára

A gyógynövények tájékoztató árát a következők: Cickafarkkörvirág rövid szárral 0.20—0.30, fűrtűs bodza (fehéren száradt) 1.20—1.30, ezisztűsvirág 1—1.20, köbörkór 1.80—2, kamillavirág 0.60—2, ökrifarkkörvirág (aranyárga) 2.50—3, pipacsvirág 2.50—3, szarkalabvirág (a kékszínű iránt a drogéria-kereskedelemben nagy az érdeklődés, szép és jól kezelhető árú a feltüntetettől magasabb árú is lehet érni), ára 1—1.20, beléndeklevél 0.75—0.80, borsmenta 1.20—1.80, fodormentalevél 1—1.10, csalánlevél 0.22—0.24, dídfalevél 0.18—0.20, fehérmályvalevél 0.18—0.20, kocsénylevelű utifű 0.40—0.42, martilapulevél 0.40—0.65, maszlaglevél 0.35—0.40, nadragulyalevél 0.65—0.70, vadrá-fülevél 0.85—0.70, papsajtlevelű (kézzel csipett) 0.80—0.85, ezerjófű (rövid szárral) kötegelű 0.60—0.65, fehérfürő (fosszott) 0.16—0.18, fehérhúr (virágos) 0.16—0.18, penetefű (fiatal) 0.20—0.24, tavasz hérics (virágúszó zöldszínű) 0.32—0.36, zsurlófű 0.16—0.18, fehér mályvagöyök, hámozva 0.55—0.60, nygany-mályvagöyök 1.10—1.20, fekete nád-göyök 0.20—0.22, rédibodzagöyök 0.16—0.18, gyermeklánggyökér 0.60 0.65, iglyegöyök 0.30—0.32, macskagyökér 0.70—0.80, nadragulyagöyök 0.40—0.45, pirosiglyegöyök 0.24—0.26, szappangöyök (hámozatlan, szeletelt) 0.35—0.40, ugyaznak hámozott 0.60—0.65; varkós 0.12—0.15, anyaróz 0—8, kőriscogár 3.50—4 pengő.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.
ruházati cikk mesterség
(Beküldte ifj. Garab Imre Ácsról.)

2. Szórejtvény.
viztartály P
(—n)
(Beküldte Takács Andrásné Kecskől.)

3. Szórejtvény.
keszkenő
(Beküldte ifj. Nagy István Szendrőről.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők juttassák el hozzánk, mert az elküvértől megjelölt nevének nincs módunkban közölni.

1. Szórejtvény: Huszárezede. 2. Szórejtvény: Bölesódal. 3. Szórejtvény: Pécel.

Megejteltők: Nagy Béla Péter, Kölepné-Kósa Irma, öz. sz. Sálta Béla, Mihók István, Ifj. Tőssér István, Regős József, Nagy György, Bacsó Ilona, Niklai István, Ökrös Rózsi, Szűcs Péter, Nagy Péter, Vajda János és Bartos Gyula.

Jutalmaknyerel nyertek: Ökrös Rózsi (Vésztől), Niklai István (Szokes) és Garab Imre.
A 37-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

VÁSÁR ÉS PIAC

GABONATÖZSDE

Készárupiac. Buzsá tiszavidéki 77 kg-os 20.05—20.60, 78 kg-os 20.35—20.90, 79 kg-os 20.60—21.10, 80 kg-os 20.75—21.20, minőségű buzsá mintá szerinti 21.35, felsőtiszavidéki 77 kg-os 20—20.50, 78 kg-os 20.30—20.80, 79 kg-os 20.65—21, 80 kg-os 20.70—21.10, egyetek 77 kg-os 20.05—20.40, 78 kg-os 20.35—20.70, 79 kg-os 20.60—20.90, 80 kg-os 20.70—21, rozs 18.95—19.05, sörpára kiváló 21—22, sörpára 16.10—20.50, sörpára 18.50—19.25, takarmánypára Ia 16.50—17, IIa 15.75—16.25, tengeri 13—13.15, finom búzakarpa 12—12.20, 8-as búzafűzést 14.20—14.80 pengő 100 kg-ként.

Határvidéki. Rossz októberre 19.21—19.23, márciusra 19.68—20, tengeri májusra 12.16—12.18 pengő 100 kg-ként.

Magpica. (Mauthner Ödön Magtermelő) és Magkereskedelmi Rt. heti letelelé. A magpica az elmult hét folyamán a lucernamag tovább szállított, az előrehaladott idejű ehenére áru állt kerül piacra. Löherre, bíborherre, fehérherre is kedvező megítélésben részesült. — Borshólia nincs üzlet, lenese jó tartott. Bók szilárd. Szószósbikányból néhány tétel kelt el jobb árak mellett. Tavasszi békány és pannobikány nyanya. — A Budapesti Áru és Értéktörzsde hivatalos jegyzései nyersruzárt 100 kg-ként, az Budapesti: köles fehér 17—19, köles vörös 15—16, köles egyéb 14—14.50, repce 30.50—31.50, az állomás: mák 107—111, Viktoriá borsó 16.75—18.55, Express borsó 16.75—17.75, ösborsó 17—18, lenese nagyszemű 40—45, lenese középszemű 36—40, lenese aprószemű 30—34, lucernamag nyers 65—180, löberemag nyers 110—133, bíborherre 62—66, tavaszibikány 17—18, szószósbikány 45—50, csillangfű 12.75—13 pengő.

Vágómarhavásár. Bika, magyar IIa 62—72, pika tarka 74—97, ökrök, magyar IIa 65—80, ökrök, tarka 52—110, tehén, magyar 50—77, tehén, tarka 50—94, bivaly, magyar 42—60, növendék (éves) 74—95, kicsontozni való 34—47 fillér kg-ként.

Tenyészmárhák és jármosok. Ia befűdli jármoskák (tarka) és befűdli jármoskák (fehér) 83—88, 1½ éves fűsző 80—88, 1½ éves tino 80—88, fiatal, friss fejős tehén 90—100 fillér kg-ként.

Borjувásár. Ia 121—124, kivételesen 120, IIa 110—120, IIIa 96—100 fillér kg-ként.

Sertésvásár. Uradalmi zsírterés páronként 340 kg-on felül 107—108, kiv. 108½, 340 kg-on alul 105—106½, szedettzsír 95—108, dregzsír 94, angol tökeszsír 106—108, angol sonkazsír 11a 108—112, exportzsír márkázott, vágóhidon átítve, csomagolás nélkül 167, felsértés szalonnával 137—142 fillér kg-ként.

Juhárak. Külföldnek megfűelő prima bíri darabonként 50 kg súlyon 50—56, prima fiatal bárány páronként legalább 80 kg súlyon 54—64 fillér kg-ként, gazdaságban etetés-ittatás után mázsálva, 3 kg súlyonvalónak.

Zsír és zsírszalonna. Szalonna, olvasztani való 152—172, sózott 164—200, fűsző 190—240, háj 170—184, tepertő 160—220, sertészsír helyebei 170—188 fillér kg-ként.

Nyersbőr. Marhabőr 40 kilónál nehezebb, magyar 140—160, tarka 150—160 fillér. A 40 kilónál könnyebb marhabőr kilója 10 fillérrel olcsóbb. Tarka bikabőr 45 kilóg marhabőrban, 55 kilóg 90—95, nehezebb 85, borjúbőr hosszú 240—255, 225—230, rövidlábú borjúbőr 240—255, juhbőr 90—65, magasgyapjas 100 fillér kilónként. Mészárosbőr darabonként 20—21 pengő, kisebb löbért 10—20 százalékkal kevesebbet fizettek.

Zöldeség. Sárga répa 4—16 (esomónként), petrezselyem 4—16 (esomónként), kevert zöldeség 16—24, zeller 3—16 (darabja), kalarabé 3—8 (darabja), karfiol 30—70, vöröshagyma, makói 10—14, közönséges 8—10, fokhagyma 24—40, cékla 10—20, fejeskáposzta 14—24, savanyított káposzta 40—48, kelkáposzta 16—28, vöröskáposzta 24—36, fejjessalata 4—16, torna 80—200, burgonya, Gálbaba 10—12, ószi rózsá 8—10, nyári rózsá 8—12, Ella 7—8, kifli 16—20, tömör csiperkegombó 100—240, szegfűgombó 100—140, (új) vargánya 120—160, szárított 500—600, uborka, savanyított 26—60, nagy salátának való 16—26, zöldböjcs, apró hegyes 16—24, nagy töltötti való 10—28, tök, töz 6—16, paradicsom 5—14, zöldbök 16—40, zöldborsó hívelyes 30—56, sóska 14—24, paraj tisztított 14—24, feketeterék 12—20 fillér kg-ként. Zöld tengeri darabonként 3—6 fillér.

Gyümölcs. Alma (nemes) 40—120, birsalma 26—60, körte (nemes) 40—120, szilva, magvával 36—64, szilvaíz 80—120, grümölcsöz 120—320, áfonya 140—160, őszibarack, fehér 20—180, piros 20—180, görögnyíru, faj 6—10, csemegegyümölcs 20—32, dió, új 50—120, dióbél 280—340, mogyoróbél 36—440, mandula, keménybélű 60—80, héjazott mandula 400—640 fillér kg-ként.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, IX. 26. Állat- és kirakóvásár. Békés.

Hétfő, IX. 27. Állat- és kirakóvásár: Dombóvár, Dunapataj, Dunavecse, Ercsi, Érsekudkert, Fertőszentmiklós, Hatvan, Herceghalpa, Jászkarajenő, Kálóz, Karád, Karcag, Kiskőhe, Komló, Püspökánadás, Tolonánmél, — *Ló, marha- és kirakóvásár:* Baitonaszabadi, Gödre, Nagyigmánd, Nova, Saigetvár. — *Kirakóvásár:* Tiszadob.

Kedd, IX. 28. Állat- és kirakóvásár: Demeccer, Dunapataj, — *Ló, marha- és kirakóvásár:* Mezőkomárom, Nagypírút, Sásd, Zirc.

Szerda, IX. 29. Állat- és kirakóvásár: Biharnagybajom, Cséreg, Eger, Gyula, Kiskunfélegyháza, — *Ló, marha- és kirakóvásár:* Liget, Mezőkomárom, Nemesdől, Túrja, Vasvár, Zirc.

Csütörtök, IX. 30. Állat- és kirakóvásár: Alesut (bizonytalan), Nagykálló (bizonytalan), Püspökánadás, Véménd, — *Ló, marha- és kirakóvásár:* Devescser, Hálót, Kaposmérő, — *Marha, sertés- és kirakóvásár:* Nagybéla.

Péntek, X. 1. Állat- és kirakóvásár: Kőstös, Mezőberény, — *Sertésvásár:* Ácsod, — *Sertés- és kirakóvásár:* Buj, — *Ló, marha- és sertésvásár:* Gyöngyös, — *Kirakóvásár:* Nagyhálasz.

Szombat, X. 2. Állat- és kirakóvásár: Mezőberény, — *Ló, marha- és sertés- vásár:* Kisujszállás.

Arany- és ezüstpénzek ára

1937 szeptember hó 23.
Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 36 fillér; kétkoronás 76 fillér; ötkoronás 1 pengő 80 fillér; réz egyforintos 96 fillér. 14 karátos tömörarany grammonként: 3 pengő 10 fillér.
Szárazny kilogrammja: 5760 pengő.
Szezást kilogrammj: 90 pengő.

KIADÓTULAJDONOS: "FALU" MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSEG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.

Rádióműsor

Budapest I.
VASÁRNAP, IX. 26.
9.30: Hírek; 10: Róm. kath. istentisztelet; 11.15: Evangélikus istentisztelet; 12.20: Pontos idő, időjárás- és vízállás-jelentés; 12.30: Operaház zenekar; 13.15: A Froutharcsz talalkozó jelentősege; 14: Hangkoelek; 15: Időszéri gazdasági tanácsadó; Székely Elemér n. kir. gazdasági főtanácsos előadása; 15.50: Szalonze; 16.30: „Székely népdalok”; Vitéz Bodor Aladár előadása; 17: Asóthi Gyula tárogatózik; 18: Moly Tamás elbeszélés; 18.30: „Homfrosz” énekek; 19: Nemzetközötti atléti mérkőzés; 19.50: „Tabáni muzsika”; 22.30: Jazz; 23.05: Kátonzene.

Állandó közéleti kétfőköznapok:
6.45: Torna, utána hangkoelek; 10: Hírek; 10.20: és 10.55: Két felolvasás; 11.10: Vízjelzés; 12: Harangszó, időjárás-jelentés; 14.40: Időjelzés, stb. 16.15: Pontos időjelzés, stb. 00.05: Hírek.

HÉTFŐ, IX. 27.
12.06: Énekesnyes; 13: Cigányzene; 16.05: Diákfőlora; 17: Hangkoelek; 17.15: „Küzdelmes élet a víz alatt”; 18.15: Jazz; 18.55: Három japán elbeszélés; 19.25: Zongora; 20: Zala György művésze”; 20.30: Gitár-est; 21.35: Hírek, időjárás; 22: Táncelemek; 23.05: Cigányzene.

KEDD, IX. 28.
12.05: Szalonze; 13.30: Falus Edit énekel; 16.10: „Asszonyok tanácsadója”; 17: „A papushós”; 17.30: Cigányzene; 18.30: „Szent Genorva viraszit Páris felett”; 19: „Dalos, zenés utazás a felsőoktatási tavakon”; 20: „Budapest a magyar költészetben, Ady-fő naplójáról”; 20.35: Hangversenyzenekar; 21.30: Hírek; 22.15: Hárfegyűttes; 23.05: Jazz.

SZERDA, IX. 29.
12.05: Cigányzene; 12.30: Szalonze; 16.15: Diákfőlora; 17: „Régi temetők, új emberek”; 17.25: Wechsler Ily zongorázik; 18: „A képzeltművelő gyakorlati célja és jelentősege”; 18.20: Gasparek Tibor hegedül; 18.55: „Rockefeller, az olajkirály”; 19.20: Hangkoelek; 20.20: Szép Ernő csevegése; 20.40: Cigányzene; 22: Időjárás-jelentés; 22.05: Melles-vonósnyes; 22.40: BESZKÁRT-zenekar.

Csütörtök, IX. 30.
12.05: Koromzay Dénes brácsázik; 13.05: Rendőrzenekar; 16.15: Vízvári Marika előadása; 17: Hangkoelek; 17.30: „Singapur, a keletizált Gibraltár”; 18: Cigányzene; 18.45: „Baromfiellenyésztes” időszéri tanácsadó; 19: Szalonze; 19.30: Nyugdíjas színészek rádiószilpada; 21.35: Operaház zenekar; 21.55: Időjárás-jelentés; 23: Jazz.

PÉNTEK, X. 1.
12.05: D. Demény Magda zongorázik; 12.40: Székely Kálmán énekel; 13.30: Cigányzene; 16.15: Diákfőlora; 17: „Platon, az európai gondolkodás atyja”; 17.30: Szalonze; 19: „József Attila versei”; 19.30: Az Operaház megnyitó előadása; Hunyádi László, Zenejét szerelte Erkel Ferenc; 20.30: Külföldi nyegzőlora; 22.20: Időjárás; 23.30: Cigányzene; 23.05: Hangi.

SZOMBAT, X. 2.
12.05: Postászenekar; 13.30: Hangkoelek; 16.15: Csité Károly mesélje; 17: Beregi István postaművészi előadása; 17.30: Dalbóra; 18: „Hogyan készült a rádióélet”; 18.40: Keéri Szántó Imre zongorázik; 19.10: Faragó Ödön vídám elbeszélése; 19.40: Wargha Irma magyar nő-tálat énekel; 20.15: „Az elcseszt ember”; Sztójnáké, Iria Bónyi Adorján; 21.45: Hírek, időjárás-jelentés; 22.10: Hangkoelek a frontarcos-nyíles megnyitóról; 22.50: Szalonze; 23.15: Táncelemek.

Budapest II.

Vasárnap, IX. 26. 15: Hangkoelek; 16.35: Szalonze; 18.35: Felolvasás; 19: Zongora; 20: Hírek; 20.25: Cigányzene; — **Hétfő, IX. 27. 18.30:** Német nyelvelek; 19.30: Előadás; 20.30: Hírek; 20.55: Hangkoelek; — **Kedd, IX. 28. 18:** Mezőgazdasági főlora; 18.30: Somló József énekel; 19: Francia nyelvelek; 19.30: Felolvasás; 20: Hangkoelek; 20.40: Hírek; — **Szerda, IX. 29. 18.20:** Olasz nyelvelek; 19.30: Előadás; 20: Hírek; 20.35: Cigányzene; 21.25: Hangkoelek; — **Csütörtök, IX. 30. 18.15:** Előadás; 18.35: Cigányzene; 19.05: Angol nyelvelek; 19.35: Szalonze; 20.15: Hírek; 21.35: Hangkoelek; — **Péntek, X. 1. 18.15:** Győrstrás; 18.50: Munkásfőlora; 19.30: Felolvasás; 20: Hírek; 20.25: Hangkoelek; 21.05: Jazz; 22: Időjárás-jelentés; 22.05: Cigányzene; — **Szombat, X. 2. 17:** Műsziótársulati üzenetek; 18.10: Mezőgazdasági főlora; 19.10: Cigányzene; 19.40: Előadás; 20.15: Hírek; 20.40: Hangkoelek; 21.15: Szalonze.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Hogyan lehet a félre értett közönségetől a romlásról meggyőzni? (Ifj. P. J. Domoszló.) — **Felelet:** Erről cikk jelenik meg legközelebb a Gazdaság és Háztartás című rovatban.

Kérdés: Tejszenn, amely naponta ezer liter tejet dolgoz fel, a vajmesteren kívül kötelező üzemvezetőt is alkalmazni? (Sz. F. Ujcsandós.) — **Felelet:** Ha a tejet vajjal dolgoztatja fel, akkor csak vajmestert kötelező alkalmazni, ha azonban városban kívánja fogyasztási tejjel gyantát eladni, akkor nagygyőru, vízszázt üzemvezetőt kell tartania.

Kérdés: Melyik iránynak van nagyobb kalóriája? Melyiknek mennyi a fehérje- és mennyi a keményítő-tartalma? (K. P. Somogyi-hárságy.) — **Felelet:** A sörpára 9.8, fehérjeteralma 6.4%, keményítő, értéke 77, a takarmánypára em. fehérjeteralma 9.3, keményítőértéke 76.

Kérdés: Kertészségügyi vizsgát hogyan tehetnek? (Egy hü otásó.) — **Felelet:** A kertészségügyi iskolába csak 4 középiskolai (gimnázium, real) előképzés után lehet felvételt nyerni. Ilyen iskolák van Budapest és Baján. Ha nincs 4 középiskolája, akkor nem nyerhet felvételt.

Kérdés: Beléndeklevélet hol és mennyiért értékesíthető? (K. A. Kiskunfélegyháza.) — **Felelet:** Beléndeklevélenek legkisebb ára zölden kg-ként 8 fillér, szárazon kg-ként 50 fillér. Eladható Budapestben a következő cégeknek: Eszter-dog-vállalat, VI., Erzsébet-utca 35; Pantodrog Rt., IX., Ferenc-kört 35; Ballasa Manó, V., Nádor-u. 24; Drogonit Rt., VII., Károly király-ut. 16; Kerényi és Társa, IX., Tompa-u. 15/a.

Kérdés: 1. Móra vagyok a Vasárnapi előzeteslet? 2. Mkor jár te előzetesem? (Sz. P. Ujcsandós.) — **Felelet:** 1. Lapunknak 1934 január 1. óta előzetesje. 2. Előzetesét szeptember 30-ig rendezte.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Lantpengető: A választott témát nem elég művészen dolgozta fel, bár a tehetség jelei kétségetelül felismerhetők írásán. Problaközlet más témával: Ön-től jobbat várunk. Üdvözlét. **B. I. Körszlady:** Rejtjénveiből közölünk. — **M. I. Lemtiszonbathely:** Örülünk, hogy végre végét vetette érthetetlen hosszú hallgatásának. Kis cikkét nem tudjuk közölni; elkészett. Vesselt a közlendők sorába íktattunk. Üdvözlét. — **R. F. Te-kintettel arra,** hogy kevesebb verset közölünk, mint a múltban, hosszabb 15-16 közzökben kerül egy-egy költőnkre sor. Verse még van. — **Sz. L. Budapest.** Verseiből közölünk. — **N. L. Máty.** Az előző üzenet Önnek is szól.

Angoratenyészállatok és 2—3 hónapos emsék és bakok eladó k.
Zemann Ede
Remetekertváros, Vörösmarthy-u. 22.